

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 45
van **LORIN PARYS**
datum: 18 oktober 2019

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Welzijnssector - Toepassingen blockchain en artificiële intelligentie (AI)

Blockchaintechnologie wordt wel eens de vijfde revolutie in de informatica genoemd. Het is een technologie die bestaat uit een keten van blokken datagegevens die telkens op elkaar verder bouwen. Deze keten bestaat, in tegenstelling tot bijvoorbeeld clouds, op verschillende servers tegelijkertijd waardoor het bijna onmogelijk is om gegevens te corrumperen of te wijzigen. De data op de blokken is enkel toegankelijk voor de ontvangers van de data, hierdoor wordt een derde tussenpersoon overgeslagen. Het bekendste voorbeeld van een blockchain is de bitcoin, waarmee geldtransacties kunnen gebeuren zonder tussenkomst van een bank.

Blockchaintechnologie biedt ook mogelijkheden voor innovatie binnen de welzijnssector, dat bewijst Nederland. Zo heeft de Groningse gemeente Zuidhorn een blockchainteopassing voor het Kindpakket, een financiële ondersteuning van kinderen in armoede met een jaarlijks budget van 300 euro. Dit budget kunnen de ouders via de toepassing rechtstreeks besteden bij lokale handelaars zonder verdere tussenkomst van de gemeente. Ook Utrecht hield een proefproject met de technologie om personen in armoede te helpen bij hun budgetbeheer.

1. Op welke domeinen binnen welzijn, volksgezondheid en gezin (WVG) lopen vandaag (proef)projecten met blockchaintechnologie of artificiële intelligentie (AI)?

Graag een korte beschrijving van het project met doelstelling, budget en fase van ontwikkeling.

2. Het plan voor AI van de Vlaamse Regering voorziet in 12 miljoen euro voor o.a. onderzoek naar human like AI, multiactor systemen en beslissingsondersteunende systemen.

Participeert het beleidsdomein WVG hieraan?

3. Welke opportuniteiten ziet de minister voor AI in het brede welzijnsveld?

ANTWOORD

op vraag nr. 45 van 18 oktober 2019

van **LORIN PARYS**

1. Met de artificieel intelligente applicatie "verontrusting" van het Agentschap Opgroeien (voorheen Kind en Gezin) wil men trachten om 'verontrusting' bij gezinnen te voorspellen. Verontrusting betekent 'situaties die schadelijk (kunnen) zijn voor de ontwikkeling van kinderen en situaties van kindermishandeling'. Bedoeling is om een snellere detectie en dus een pro-actiever optreden mogelijk te maken. Dit project werd in 2018-2019 ontwikkeld en wordt weldra in productie genomen. Het budget bedraagt 80 interne mensdagen en 33.800 euro consultancy. Een licentiekost is er niet.

Binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid werden in 2018-2019 verschillende data science projecten opgestart. Aan de hand van machine learning technieken worden er verbanden onderzocht tussen doodsoorzaken enerzijds en temperatuur, pesticiden en luchtkwaliteit anderzijds. Via dergelijke modellen willen we komen tot inzichten en indien mogelijk predicties. De evaluatie van deze projecten is gepland in 2020 (budget consultancy: 33.880 euro in 2018, 140.169 euro in 2019).

Er werden in 2018-2019 ook verschillende proefprojecten opgezet om via natural language process technieken (NLP) niet-gestructureerde data, zoals jaarverslagen van partnerorganisaties, automatisch te analyseren (budget consultancy: 26.922 euro). Deze aanpak kan in de toekomst voor efficiëntiewinsten zorgen, inhoudelijk en procesmatig. Daarnaast werd deze techniek ook gebruikt voor het verwerken van handgeschreven doodsoorzaken (budget consultancy: 35.695 euro in 2018, 40.475 euro in 2019). Dit project heeft aangetoond dat een verdere automatisering via machine learning mogelijk is en wel degelijk efficiëntiewinsten kan opleveren. In 2020 zal het project verder gezet worden. Bijkomend werd ook een proefproject opgezet om informatievragen van burgers over zorgberoepen via email, automatisch toe te wijzen aan de juiste dossierbehandelaar (budget consultancy: 12.614 euro in 2018).

Via het Sandbox Vlaanderen initiatief heeft het agentschap Zorg en Gezondheid ook nog volgende projecten opgestart in de loop van 2019: een onderzoek naar Robotic Process Automation (RPA) en het opzetten van een voice-bot om telefonische vragen via een geautomatiseerde maar klantvriendelijke manier te verwerken. Al deze projecten worden uitgevoerd met respect voor de privacy (GDPR).

Wat blockchain betreft: op dit moment zijn er nog geen business cases die niet goedkoper en sneller opgelost kunnen worden met "klassieke technologieën", zoals databank gedreven webtoepassingen/webservices.

2. Het is vandaag nog te vroeg om al te oordelen of het beleidsdomein WVG zal participeren aan het plan voor AI van de Vlaamse Regering. Daarvoor moet er eerst meer duidelijkheid komen over dat plan. Zoals bijvoorbeeld over de vraag of dat inderdaad zal gaan over systemen die echt zelflerend/kunstmatig intelligent zijn, en dus – op basis van hun fouten en successen – voortdurend "betere" beslissingen nemen, zonder tussenkomst van buitenaf. Dat brengt immers ethische vragen met zich mee. Maar ook vragen rond de motivatieplicht van de overheid bij die beslissingen, aangezien je bij kunstmatig intelligente systemen niet meer per definitie weet waarom bepaalde input leidt tot de gegenereerde output.

Zo gebruiken reclasseringsdiensten in sommige andere landen automatische tools die het risico op recidive berekenen. Die zijn op dit moment niet kunstmatig intelligent. Ze berekenen het risico op basis van algoritmes die gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek, waarin onderzocht werd welke factoren in welke mate bijdragen tot of beschermen tegen recidive. Het is technisch mogelijk om die tools wel kunstmatig intelligent te maken. En er voor te zorgen dat ze de wijze waarop ze het risico berekenen voortdurend aanpassen aan de werkelijke aan- of afwezigheid van recidive. Maar over de vraag of dat wenselijk is, bestaat discussie. Het zou, kort samengevat, kunnen leiden tot (discriminerende) "selffulfilling prophecies".

3. In 2020 zal het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG) onderzoeken of kunstmatige intelligentie kan gebruikt worden om het dossierbeheer van het Groeipakket efficiënter en effectiever te laten verlopen. Er zal met name onderzocht worden of via analytische data operationele dossierbehandelingsprocessen geoptimaliseerd kunnen worden. De scope van deze studie is gericht, want ze focust op haalbare projecten, die snel resultaat (kunnen) opleveren.

In 2020 zal het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap enkele business cases en proofs of concepts laten maken voor een kunstmatig intelligente chatbot en een voorspellend rapport.